

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครูและนักเรียน

นายเฉลิมชัย วาสะสิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-149-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016967 I 10309585

PARENTS' ROLES ON LEARNING SUPPORT OF STUDENTS IN THE DEMOCRATIZATION
OF LOWER SECONDARY EDUCATION PROJECT AS PERCEIVED BY TEACHERS
AND STUDENTS

MR. CHALERMCHAI VASASIRI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Foundations of Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-149-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามการรับรู้ของครู
และนักเรียน

โดย นายเฉลิมชัย วาสะศิริ

ภาควิชา สาธิตศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ตุงคสวัสดิ์

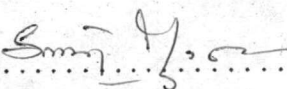

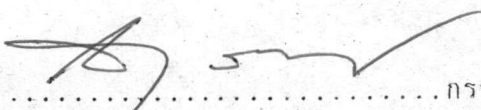
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษา ตามหลักสูตรปรัชญามหาบัณฑิต

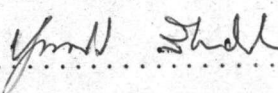

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พดด้วง ศิริบรรณพิทักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ตุงคสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา รักษ์พลเมือง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ)

เฉลิมชัย วาสะสิริ : บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครูและนักเรียน
(PARENTS' ROLES ON LEARNING SUPPORT OF STUDENTS IN THE DEMOCRATIZATION OF LOWER SECONDARY EDUCATION PROJECT AS PERCEIVED BY TEACHERS AND STUDENTS)

อ.ที่ปรึกษา : ศศ.รัตนา ตุงคสวัสดิ์, 174 หน้า ISBN 974 - 578 - 149 - 5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของนักเรียนและครู ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t - test)

ผลการวิจัย

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการส่งเสริมด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.47$) แต่ด้านการสนับสนุนการฝึกวิชาอาชีพต่ำที่สุด ($\bar{x} = 2.72$)
2. บทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครูอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการคาดหวังในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.66$) แต่ด้านการเอาใจใส่ติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนต่ำสุด ($\bar{x} = 3.06$)
3. บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของนักเรียนและครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ เฉลิมชัย วาสะสิริ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สมัย งาม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

CHALERMCHAI VASASIRI : PARENTS' ROLES ON LEARNING SUPPORT OF STUDENTS IN THE DEMOCRATIZATION OF LOWER SECONDARY EDUCATION PROJECT AS PERCEIVED BY TEACHERS AND STUDENTS

THESIS ADVISOR : ASSIST. PRO. RATANA TUNGASVASDI, 174 PP.

The purpose of this research were to study and to compare the parents' actual roles and the parents' expected roles on learning support of students in the Democratization of Lower Secondary Education Project as perceived by students and teachers. The data were collected using questionnaires and analyzed in terms of percentages, arithmetic mean, standard diviation, and t - test

Findings

1. The parents' actual roles on learning support of students in the Democratization of Lower Secondary Education Project as perceived by students were at moderate level. The actual roles in providing learning instruments were rated the highest ($\bar{X} = 3.47$) but the roles in the promotion of professional training were rated the lowest ($\bar{X} = 2.72$)

2. The parents' expected roles on learning support of students in the Democratization of Lower Secondary Education Project as perceived by teachers were at moderate level. The expected roles on relation between home and school were rated the highest ($\bar{X} = 3.66$) but the roles in following up and paying attention to students' learning were rated the lowest ($\bar{X} = 3.06$)

3. The parents' actual roles and expected roles on learning support of students in the Democratization of Lower Secondary Education Project as perceived by students and teachers were not different at the .05 significance level

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต รัชชชณ อาศศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สมัญญา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ตุงคสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องและให้ข้อ เสนอแนะ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ในด้านการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร. พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ ในการวิจัย ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทาง การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอ ขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับ มาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านกำลัง เงินและ ใจกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
องค์ประกอบทางครอบครัวที่มีผลต่อการศึกษาของนักเรียน.....	11
บทบาทของผู้ปกครองในด้านการศึกษา.....	15
ความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน.....	19
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	117
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	117
วิธีดำเนินการวิจัย.....	117
สรุปผลการวิจัย.....	118
อภิปรายผลการวิจัย.....	125
ข้อเสนอแนะ.....	138
บรรณานุกรม.....	141
ภาคผนวก.....	148
ประวัติผู้เขียน.....	174

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	รายชื่อจังหวัด รายชื่อโรงเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียน..... 40
2	จำนวนค่าร้อยละของแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืน..... 44
3	จำนวนผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน..... 50
4	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา..... 51
5	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ..... 52
6	จำนวนผู้ปกครองที่มีความต้องการให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด 53
7	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามรายได้..... 54
8	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามบุตร หรือผู้ที่อยู่ในการปกครอง..... 55
9	จำนวนนักเรียนจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว..... 56
10	จำนวนนักเรียนจำแนกตามจำนวนเงินที่ได้รับเมื่อมาโรงเรียน..... 57
11	จำนวนนักเรียนจำแนกตามวิธีเดินทางมาโรงเรียน..... 58
12	จำนวนนักเรียนจำแนกตามระยะทางที่เดินทางมาโรงเรียน..... 59
13	จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับผลการเรียน..... 60
14	จำนวนนักเรียนจำแนกตามผู้ที่มีบทบาทส่งเสริมในด้านการเรียน..... 61
15	จำนวนนักเรียนจำแนกตามผู้ที่ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาในการเรียน.... 62
16	จำนวนครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ..... 63
17	จำนวนครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ..... 64
18	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา..... 65
19	จำนวนครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.... 66
20	จำนวนครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นครูใน 67 โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.....
21	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงของ 68 ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนด้านการเอาใจใส่ ติดตามการเรียนของนักเรียน ตามการรับรู้ของนักเรียน.....

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการให้ความรู้เพิ่มเติมตามการรับรู้ของนักเรียน.....	71
23	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจตามการรับรู้ของนักเรียน.....	73
24	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการสนับสนุนการฝึกวิชาอาชีพตามการรับรู้ของนักเรียน.....	75
25	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน.....	77
26	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการร่วมกิจกรรมโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนักเรียน.....	78
27	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน.....	79
28	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการเอาใจใส่ติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนตามการรับรู้ของครู.....	80
29	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการให้ความรู้เพิ่มเติมตามการรับรู้ของครู.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
30	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการสนับสนุน และเสริมกำลังใจตามการรับรู้ของครู.....	84
31	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการสนับสนุน การฝึกวิชาอาชีพตามการรับรู้ของครู.....	86
32	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการจัดหาอุปกรณ์ การเรียนรู้ตามการรับรู้ของครู.....	87
33	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการร่วมกิจกรรม โรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครู.....	90
34	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านตามการรับรู้ของครู.....	91
35	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ตามการรับรู้ของ นักเรียนจำแนกตามด้านและรวมทุกด้าน.....	93
36	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ตามการรับรู้ ของครูจำแนกตามด้านและรวมทุกด้าน.....	95
37	จำนวนค่าร้อยละของความต้องการครูประสงค์ให้ผู้ปกครองส่งเสริม การเรียนรู้แก่นักเรียน.....	98
38	จำนวนค่าร้อยละความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับปัญหาของบทบาทในการ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองแก่นักเรียนในปัจจุบัน.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
39 จำนวนคำร้อยละความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.....	100
40 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการเอาใจใส่ติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนและครู จำแนกรายข้อด้วยการทดสอบค่าที (t - test).....	103
41 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการให้ความรู้เพิ่มเติม ตามการรับรู้ของนักเรียนและครู จำแนกรายข้อด้วยการทดสอบค่าที (t - test).....	105
42 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจ ตามการรับรู้ของนักเรียนและครู จำแนกรายข้อด้วยการทดสอบค่าที (t - test).....	107
43 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการสนับสนุนการฝึกวิชาอาชีพ ตามการรับรู้ของนักเรียนและครู จำแนกรายข้อด้วยการทดสอบค่าที (t - test).....	109
44 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ ตามการรับรู้ของนักเรียนและครู จำแนกรายข้อด้วยการทดสอบค่าที (t - test).....	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
<p>45 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการร่วมกิจกรรมโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของนักเรียนและครู จำแนกรายข้อด้วยการทดสอบค่าที (t - test).....</p>	113
<p>46 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน ตามการรับรู้ของนักเรียนและครู จำแนกรายข้อด้วยการทดสอบค่าที (t - test).....</p>	114
<p>47 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ตามการรับรู้ของนักเรียนและครู จำแนกตามด้านและรวมทุกด้านด้วยการทดสอบค่าที (t - test)....</p>	116

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กราฟแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน จำแนกตามด้านและรวมทุกด้าน....	94
2	กราฟแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) บทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน จำแนกตามด้านและรวมทุกด้าน.....	96